

Sygn. akt V P 135/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

7 lipca 2023 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sonia Lasota-Zawisza

Protokolant: osobiście

po rozpoznaniu 7 lipca 2023 roku w Rybniku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: (...) S.A. w K. Oddział KWK (...) w R.

przeciwko: M. M.

1. oddała powództwo,
2. przyznaje ze Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Rybniku) kuratorowi radcy prawnemu D. P. kwotę 332,10 zł (trzysta trzydzieści dwa złote 10/100) w tym 23 % VAT,
3. nakazuje pobranie od powódki na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Rybniku) kwoty 224,10 zł (dwieście dwadzieścia cztery złote 10/100).

Sędzia Sonia Lasota-Zawisza

Sygn. akt V P 135/21

UZASADNIENIE

18 grudnia 2020 roku powódka (...) S.A. w K. Oddział KWK (...) w R. wniosła przeciwko pozwanemu M. M. pozew o zapłatę kwoty 718,20 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 15 lutego 2020 roku do dnia zapłaty. Nadto, wniosła o zwrot kosztów procesu wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty. W uzasadnieniu wskazała, iż do 14 lutego 2020 roku pozwany był pracownikiem powódki. Powódka podniosła, iż kwota zadłużenia pozwanego z tytułu nierozliczonych (nieodpracowanych) bonów na posiłki profilaktyczne wyniosła 718,20 zł. Dodała, że wzywała pozwanego do dobrowolnej zapłaty należności, jednakże bezskutecznie. Podniosła, że domaga się zasądzenia odsetek odnależności głównej od następnego dnia po rozwiązaniu z powodem stosunku pracy.

vide: k. 3-5

4 stycznia 2021 roku tut. Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym przeciwko pozwanemu.

vide: k. 43

Z uwagi na niemożność doręczenia pozwanemu odpisu pozwu oraz nakazu zapłaty, Sąd zobowiązał stronę powodową do doręczenia przesyłki pozwanemu za pośrednictwem komornika sądowego.

vide: k. 48, k. 51

19 maja 2021 roku strona powodowa wniosła o wyznaczenie kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego, wskazując, że otrzymała informację od Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rybniku A. C., że wskazany w pozwie adres jest prawidłowy, jednakże pozwany wyprowadził się i mieszka za granicą.

vide: k. 55-56

Zarządzeniem z 19 sierpnia 2021 roku ustanowiony został dla pozwanego kurator dla nieznanego z miejsca pobytu.

vide: k. 61

W sprzeciwie od nakazu zapłaty, kurator wniósł o oddalenie powództwa, zasądzenie kosztów postępowania i przyznanie wynagrodzenia. W uzasadnieniu wskazał, że powódka nie wykazała należycie, aby przed wniesieniem pozwu skutecznie wezwała pozwanego do zapłaty dochodzonej kwoty. Dodał, że powódka przedstawiła jedynie monity z 26 maja 2020 roku i z 29 lipca 2020 roku, jednakże bez dowodu doręczenia korespondencji pozwanemu. Ponadto zarzucił, że rozliczenie bonów na posiłki profilaktyczne nie zostało w żaden sposób zaakceptowane ani potwierdzone przez pozwanego. Według kuratora, powódka nie wykazała należycie zasadności ani wysokości dochodzonego roszczenia.

vide: k. 74-74v

Pismem wniesionym 28 lutego 2022 roku powódka wskazała, że wysłała listem poleconym wezwanie do zapłaty pozwanemu, jednakże nie uzyskała z poczty zwrotnej informacji, że w dacie doręczenia pozwany nie mieszkał pod wskazanym adresem. Ponadto wskazała, że bony na posiłki profilaktyczne wydawane są pracownikom w formie przedpłaconej karty elektronicznej i brak jest możliwości wykazania wydania za podpisem tych bonów. vide: k. 78

Sąd ustalił co następuje:

Pozwany M. M. był zatrudniony u powódki (...) S.A. w K. Oddział KWK (...) w R. na czas określony w okresie od 15 lipca 2019 roku do 14 lutego 2020 roku w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku robotnika niewykwalifikowanego – pod ziemią.

Dowód: akta osobowe powoda: umowa o pracę z 09.07.2019 r. k. 111

Stosunek pracy między stronami ustał w wyniku upływu czasu na który umowa została zawarta – art. 30 §1 pkt 4 k.p.

Dowód: akta osobowe powoda: świadectwo pracy k. 121

Zasady wydawania posiłków profilaktycznych i napojów obowiązujące w (...) S.A. przyjęte zostały od poprzedniego pracodawcy pozwanego tj. (...) S.A., gdzie uregulowane były przepisami wewnętrznymi. Zgodnie z treścią § 1ust.1 zarządzenia nr (...) Prezesa Zarządu (...) S.A. z 23.11.2007r. bony na posiłki profilaktyczne na dany miesiąc wydawane są uprawnionym pracownikom z góry, począwszy od 25 do ostatniego dnia miesiąca poprzedniego, w ilości 25 sztuk dla pracowników ujętych w załącznikach nr 1 i nr 2 do załącznika nr 13 Aneksu do Porozumienia z dnia 20 grudnia 2004 r., natomiast dla pozostałych pracowników bony o wartości 6 zł w ilości dni roboczych danego miesiąca. Zgodnie z § 1 ust. 5 zd. 1 ww. zarządzenia rozliczenie posiłków za dany miesiąc następuje do 10 dnia następnego miesiąca. § 1 ust. 6 ww. zarządzenia stanowi, iż w przypadku niezwrócenia przez pracownika bonów, pracodawca pomniejszy ilość należnych wydawanych w następnym miesiącu bonów o ilość bonów nie oddanych.

31 lipca 2019 roku pozwany oświadczył, że wyraża zgodę na potrącenie z jego wynagrodzenia powstałej różnicy w przypadku wykorzystania większej ilości środków, niż mu przysługiwało.

Dowód: oświadczenie pracownika z 31.07.2019 r. k. 18, wydruk z KRS k. 20-24, wyciąg z protokołu z 10.05.2016 r. k. 25, aneks nr 11 k. 26, wyciąg z protokołu z 17.01.2014 r. k. 27-27v, wyciąg z protokołu z 10.07.2008 r. k. 28, zał. nr 1 k. 29-31v, wyciąg z protokołu z 14.02.2013 r. k. 32, zarządzenie nr (...) k. 33, aneks nr 4 k. 34 z zał. 35-38, kartoteka k. 39-40

Bony tytułem posiłków wypłacane są od 2018 roku kartą przedpłaconą, która jest w dyspozycji pracownika. Karty te mogą być realizowane w każdym sklepie oprócz aptek i stacji paliw. Przelewy na kartę są księgowane do 25 – tego dnia miesiąca, a do 17 – tego dnia miesiąca należy przeliczyć wszystko na następny miesiąc. Pracownik za drugi miesiąc zatrudnienia otrzymuje awansem bony za 25 dni, natomiast w trzecim miesiącu jest rozliczany za dwa miesiące wstecz.

Pozwanemu przysługiwały bony na posiłki profilaktyczne (18,90 zł wartość jednego bonu). Pozwany za lipiec 2019 roku otrzymał bony za 13 przepracowanych dniówek – 245,70 zł, za sierpień 2019 roku otrzymał za 25 przepracowanych dniówek – 472,50 zł, za wrzesień 2019 roku otrzymał za 21 przepracowanych dniówek – 396,90 zł, za październik 2019 roku otrzymał za 20 przepracowanych dniówek – 378 zł, za listopad 2019 roku otrzymał za 18 przepracowanych dniówek – 340,20 zł, za grudzień 2019 roku otrzymał za 16 przepracowanych dniówek – 302,40 zł.

Pozwany za 50 dniówek w styczniu i lutym 2020 roku otrzymał bon o wartości 945 zł (=25 x 2 x 18,90 zł) na posiłki profilaktyczne w postaci środków na karcie elektronicznej. Pozwany przepracował jedynie 12 dniówek, tj. 226,80 zł, a w pozostałych dniach w styczniu i lutym 2020 roku miał nieusprawiedliwione nieobecności.

Dowód: wydruk rozliczenia k. 14, k. 140-148, korespondencja wewnętrzna k. 15-16, zeznania świadka M. G. k. 149v-150
24 marca 2020 roku powódka wystawiła pozwanemu notę księgową (...) w kwocie 718,20 zł tytułem posiłków profilaktycznych wydanych za czas nieprzepracowany podlegających zwrotowi.

Pismem z 26 maja 2020 roku powódka wystawiła pozwanemu monit nr (...) w kwocie 718,20 zł z terminem zapłaty do 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wezwania. Wezwanie zostało nadane pozwanemu na adres ul. (...), (...)-(…) R.. Wezwanie to nie zostało skutecznie doręczone pozwanemu i zostało zwrócone po podwójnej awizacji do powódki w dniu 4 czerwca 2020 roku.

Pismem z 29 lipca 2020 roku powódka wystawiła pozwanemu monit nr (...) w kwocie 718,20 zł z terminem zapłaty do 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wezwania. Wezwanie zostało nadane pozwanemu na adres ul. (...), (...)-(…) R. Wezwanie to nie zostało skutecznie doręczone pozwanemu i zostało zwrócone po podwójnej awizacji do powódki w dniu 18 sierpnia 2020 roku.

Dowód: monity z potwierdzeniem nadania k. 9-13, nota księgowa k. 19, pismo Poczty Polskiej S.A. z 31.01.2023 r. k. 168

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wymienionych dowodów z dokumentów, których prawdziwości strony nie kwestionowały, a także w oparciu o zeznania świadka M. G., które łącznie tworzyły spójny i logiczny obraz sprawy.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 405 k.c. kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, zobowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. W myśl art. 410 k.c. przepisy artykułów poprzedzających stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego (§ 1). Świadczenie natomiast jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia (§ 2).

Obowiązek zwrotu nienależnego świadczenia zalicza się do tzw. zobowiązań bezterminowych, o których mowa w art. 455 k.c., to jest takich, w których termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 1991r., sygn. III CZP 2/91). Jak stanowi art. 455 k.c., przy zobowiązaniach bezterminowych, wymagalność, a więc stan, w którym wierzyciel ma prawną możliwość żądania zaspokojenia przysługującej mu wierzytelności, powstaje z dniem wezwania przez wierzyciela dłużnika do zapłaty.

Ponadto zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. Stosownie do treści art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne.

W niniejszej sprawie strona powodowa nie wykazała, aby przed wniesieniem pozwu skutecznie wezwała pozwanego do zapłaty dochodzonej w tym postępowaniu kwoty. Do pozwu załączyła co prawda monity z 26 maja 2020 roku i z 29 lipca 2020 roku z potwierdzeniami nadania przesyłek pozwanemu pod adresem ul. (...), (...)-(...) R., jednakże przesyłki te nie zostały skutecznie doręczone pozwanemu. W toku procesu ustalono, że przesyłki te zostały po podwójnej awizacji zwrócone powódce 4 czerwca 2020 roku oraz 18 sierpnia 2020 roku. Z kolei z ustaleń komornika wynika, że pozwany wyprowadził się i mieszka za granicą. Nadmienić należy, że na ten sam adres kierowano korespondencję sądową i w związku z niemożliwością jej skutecznego doręczenia ustanowiono kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu pozwanego. W ocenie Sądu powódka nie wykazała należyście, aby przed wniesieniem pozwu skutecznie wezwała pozwanego do zapłaty dochodzonej kwoty. Roszczenie powódki w dniu złożenia pozwu nie jest zatem wymagalne, a w konsekwencji powództwo jako przedwczesne podlega oddaleniu.

Na marginesie należy przyjąć, że nawet gdyby przyjąć, że roszczenie powódki jest zasadne, to przedłożone przez powódkę rozliczenie bonów nie zostało w żaden sposób potwierdzone ani zaakceptowane przez pozwanego, a powódka nie przedłożyła żadnego dokumentu, w którym pozwany pokwitowałby pobranie bonów na posiłki profilaktyczne ani dokumentu, w którym zobowiązuje się on do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. Nadto, postanowienia zarządzenia nr (...) z dnia 23 listopada 2007r. nie wskazywały, że pracodawca będzie uprawniony do żądania od pracownika zapłaty jakiegokolwiek kwoty, jeżeli pracownik pobierze i nie rozliczy się z bonów na posiłki profilaktyczne. Jediną konsekwencją jaką wprowadzało zarządzenie za brak rozliczenia było wydanie w następnym miesiącu mniejszej ilości bonów. Co więcej mając na względzie charakter przyznanego świadczenia pozwanemu oraz stosunkowo niską kwotę należy przypuszczać, że pozwany zużył już uzyskaną korzyść, co wiąże się z wygaśnięciem obowiązku zwrotu.

Podobne stanowisko zajął Sąd Okręgowy w Gliwicach OZ w Rybniku w wyroku z dnia 22.08.2019 r. sygn. IX Pa 46/19.

Mając na uwadze powyższe rozważania faktyczne i prawne, Sąd na podstawie przytoczonych przepisów w pkt w 1 wyroku oddalił powództwo.

Zgodnie z §1 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz.U.2018.536), wysokość wynagrodzenia kuratora ustanowionego dla strony w sprawie cywilnej, zwanego dalej "kuratorem", ustala się w kwocie nieprzekraczającej 40% stawek minimalnych za czynności adwokackie określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2017 r. poz. 2368 i 2400), a w przypadku gdykuratorem jest radca prawny - w kwocie nieprzekraczającej 40% stawek minimalnych za czynności radców prawnych określonych w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 22⁵ ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1870 i 2400 oraz z 2018 r. poz. 138), w obu przypadkach nie mniej niż 60 zł. Z kolei z §1 ust. 3 pkt 1 ww. Rozporządzenia, wynika, że wysokość wynagrodzenia w sprawach wymagających przeprowadzenia rozprawy ustala się w kwocie wyższej niż określona w ust. 1, a nieprzekraczającej wskazanych stawek minimalnych, jeżeli uzasadnia to nakład pracy kuratora, w szczególności czas poświęcony na przygotowanie się do działania w postępowaniu, liczba stawiennictw w sądzie, w tym na rozprawach i posiedzeniach, czynności podjęte w sprawie.

Na podstawie §2 pkt 1 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. 2021.2257), stawki minimalne przy wartości przedmiotu sprawy powyżej 500 zł do 1500 zł wynoszą 270 zł. Zgodnie z Uchwałą Sądu Najwyższego z 21 stycznia 2022 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 37/22, jeżeli kuratorem takim jest adwokat, jego wynagrodzenie podlega podwyższeniu o należny podatek od towarów i usług.

Sąd w pkt 2 wyroku, na podstawie ww. przepisów przyznał ze Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rybniku kuratorowi radcy prawnemu D. P. kwotę 332,10 zł (270 zł + 23% VAT).

Z kolei na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005 r. Sąd w pkt 3 wyroku nakazał pobranie od powoda na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Rybniku) kwoty 224,10 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych (wynagrodzenie kuratora w kwocie 332,10 zł - 108 zł tytułem uiszczonej zaliczki = 224,10 zł).

Sędzia Sonia Lasota - Zawisza